

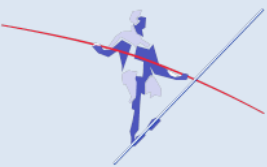
CO₂-Prestatieladder

D05: Initiatieven en participaties

Civilink Ingenieursbureau
SD+P Management en advies

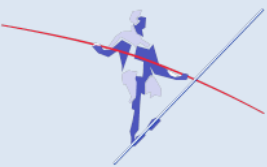
Versie: 1 juni 2021

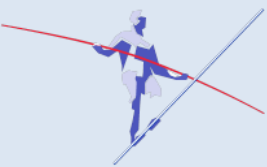
CO₂-PRESTATIELADDER[®]

Samen zorgen voor minder CO₂

Inhoudsopgave

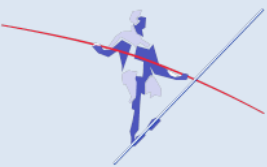
1. INLEIDING	3
2. AFGERONDE INITIATIEVEN EN PARTICIPATIES	4
2.1 Plaatsen zonnepanelen	4
2.2 Vervangen verlichting kantoorpand door LED	4
2.3 Plaatsen bewegingsmelders	4
2.4 Plaatsen laadzuilen elektrische auto	4
2.5 Groengas tankstation	4
3. ORIËNTATIE INITIATIEVEN EN KEUZE BEPALING	6
4. LOPENDE INITIATIEVEN EN PARTICIPATIES	7
4.1 Green Deal Duurzaam GWW 2.0	7
4.2 Deelname De Duurzame Leverancier	8
4.3 Deelname transitiepaden 'Klimaatneutrale en circulaire infra'	9
5. OPPAKKEN NIEUWE INITIATIEVEN EN PARTICIPATIES	10
5.1 Green Deal Duurzaam GWW 3.0	10
5.2 Werkgroep 'Bijdragen aan CO ₂ -reductie als projectmanager en adviseur'	10
5.3 Het nieuwe rijden	10
5.4 Leveranciers vragen naar duurzaamheidsbeleid	10
6. ONDERTEKENING DIRECTIE	11

1. Inleiding

In dit document beschrijven we de initiatieven en participaties waaraan Civilink Ingenieursbureau en SD+P Management en advies in het kader van de CO₂-Prestatieladder deelnemen of waarop we ons op dit moment oriënteren.

Civilink Ingenieursbureau en SD+P Management en advies zijn volgens de indeling van de CO₂-Prestatieladder een 'kleine organisatie'.

2. Afgeronde initiatieven en participaties

In dit hoofdstuk evalueren we de initiatieven die we in de afgelopen jaar hebben genomen en participaties waaraan we hebben deelgenomen. Het gaat om initiatieven en participaties met als doel om de CO₂-emissie van zowel onze eigen activiteiten als die in de keten te reduceren.

2.1 Plaatsen zonnepanelen

In 2018 hebben we in overleg met de gebouweigenaar en huurders geïnvesteerd in de plaatsing van 60 zonnepanelen op het dan van ons kantoorpand. Dit is het maximale aantal panelen dat op het beschikbare oppervlak mogelijk was. Sinds juli 2018 hebben we inzicht in de opbrengst van de panelen. De opbrengst van de panelen heeft de afname van elektriciteit uit het net met circa 15% gereduceerd (scope 2).

2.2 Vervangen verlichting kantoorpand door LED

Hoewel dat vanwege de technische en economische levensduur van de verlichting en armaturen in ons kantoorpand (nieuwbouw in 2008) nog niet nodig was, hebben we in 2019 in samenwerking met de gebouweigenaar en de andere huurders in het gehele pand de verlichting vervangen door LED. De besparing die we hiermee op de CO₂-emissie hebben gerealiseerd kunnen we niet apart meten (scope 2).

2.3 Plaatsen bewegingsmelders

In een aantal ruimten waar dat praktisch mogelijk was hebben we in overleg met de gebouweigenaar en de andere huurders bewegingsmelders geplaatst om licht niet onnodig te laten branden. Het gaat om onder andere de toiletten, kopieerruimte en enkele kleinere kantoorruimten. De besparing die we hiermee hebben gerealiseerd kunnen we niet kwantificeren (scope 2).

2.4 Plaatsen laadzuilen elektrische auto

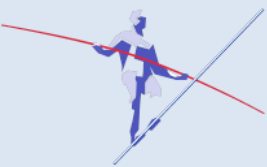
In de afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in laadzuilen voor elektrische en hybride auto's. Inmiddels hebben we drie laadzuilen bij ons kantoor en drie bij medewerkers thuis. De laadzuilen op ons kantoor zijn openbaar toegankelijk en worden ook gebruikt door andere huurders in het pand en de naastgelegen panden en door bewoners uit de buurt. De directe bereikte reductie op de CO₂-emissie van onze organisatie is circa 50% per auto die we vervangen (besparing op de fossiele brandstof (scope 1) maar meer uitstoot door verbruikte elektriciteit). Daarnaast leveren we een indirecte bijdrage aan de CO₂-reductie door het gebruik door derden. De reductie kunnen we verhogen op het moment dat we overstappen naar gecertificeerde Nederlandse groene stroom.

2.5 Groengas tankstation

Als Civilink en SD+P hebben we belangeloos onze kennis en capaciteit ingezet door deelname in de werkgroep 'Duurzame Mobiliteit Haarlemmermeer-Bollenstreek'. Deze werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van bedrijven in de regio en had de doelstelling om duurzame mobiliteit in de regio te bevorderen. Dit resulteerde onder andere in de realisatie van een tankstation voor groengas in Lisserbroek in 2011.

De techniek van rijden op aardgas is al jaren gemeengoed, met name in landen als Duitsland. Voor Nederland was het dilemma dat geen auto's op gas (CNG) werden verkocht door het ontbreken van voldoende tankmogelijkheden. Het aantal tankstations

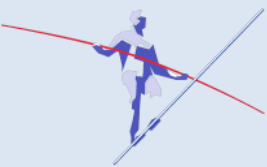

bleef andersom beperkt door de lage afzetmarkt. Met het realiseren van een tankstation, in samenwerking met het landelijk opererende Orangegas, wilde de werkgroep deze vicieuze cirkel doorbreken. Het tankstation werd in 2011 geopend. Civilink en SD+P participeerden in de kosten.

Hoewel het getankte gas uit het normale aardgasnet kwam, is de afname gecertificeerd met groengas van de afvalverwerker De Meerlanden (een van de participanten). Met het GFT-afval uit de Haarlemmermeer is in de vergistingsinstallatie in Rijssenhout het groengas opgewekt.

Vanwege het succes moest de capaciteit in 2015 worden uitgebreid. Dit bleek op dezelfde locatie niet haalbaar. Het tankstation is verplaatst naar een goed bereikbare locatie in Lisse en overgedragen aan een commerciële partij. Het doel van de werkgroep is daarmee bereikt. Voor Civilink en SD+P betekende dit een indirect bijdrage aan de CO₂-reductie in scope 3 (keten).

Civilink (2) en SD+P (1) hebben gedurende een periode van vijf jaar ook een drietal auto's op CNG in het wagenpark gehad, waarmee we gedurende die periode een lagere CO₂-emissie in scope 1 hebben gerealiseerd.

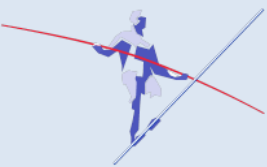
3. Oriëntatie initiatieven en keuzebepaling

In 2021 zijn we formeel gestart met de CO₂-Prestatieladder. Zoals in het vorige hoofdstuk is te lezen, hebben we in de afgelopen jaren al de nodige initiatieven ondernomen en hebben we geparticipeerd in diverse initiatieven. In dit hoofdstuk beschrijven we onze inventarisatie van mogelijke initiatieven die voor ons interessant en waardevol zijn en waaraan SD+P en/of Civilink een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren. Dit hebben we gedaan door een eigen inventarisatie bij partijen in onze branche en door het gebruik van het overzicht van besparingstips, ketenanalyses en initiatieven en programma's op de website van SKAO (www.skao.nl/nl/initiatieven-en-programmas).

We hebben de volgende voor Civilink en SD+P mogelijk geschikte initiatieven:

- 'Het nieuwe rijden' voor zowel zakelijk als woon-werkverkeer;
- Aansluiten en bijdragen bij de bijeenkomsten van MVO-Nederland;
- Actieve participatie in www.centrumduurzamemobiliteit.nl;
- Participatie en kennisdeling www.klimaatplein.com/invalshoek-d-van-de-co2-prestatieladder-participatie;
- Deelname aan stichting Nederland CO₂ Neutraal (www.nlco2neutraal.nl);
- Deelname aan De Duurzame leverancier (www.duurzameleverancier.nl);
- Deelname initiatief Circulair West (www.circulairwest.nl);
- Deelname aan 'Klimaatneutrale en circulaire infrastructuur' van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat en ProRail (www.duurzame-infra.nl).

De directie heeft de initiatieven beoordeeld op basis van de economische, inhoudelijke, commerciële en maatschappelijke kosten en baten. In het volgende hoofdstuk beschrijven we de initiatieven en participaties waaraan we al deelnamen of waaraan we naar aanleiding van de beoordeling zijn gaan deelnemen.

4. Lopende initiatieven en participaties

In dit hoofdstuk beschrijven we onze lopende initiatieven en participaties om de CO₂-emissie van zowel onze eigen activiteiten als die in de keten te reduceren.

4.1 Green Deal Duurzaam GWW 2.0

SD+P ondertekende op 17 januari 2017 de Green Deal Duurzaam GWW 2.0.

Zie [Duurzaam GWW 2.0 | Greendeals](#)

Doel

Actieve deelname voor het opdoen en delen van kennis over mogelijkheden voor CO₂-reductie, ketenanalyses en -initiatieven binnen onze branche.

Toelichting:

Doel van de Green Deal GWW (Grond- weg- en waterbouw) 2.0 is het borgen van duurzaamheid in de hele aanbestedingsprocedure én het ontwikkelen van een duurzame aanpak aan de hand van projecten en praktijkervaringen. Op deze wijze willen partijen komen tot oplossingen die voor de hele sector werkzaam en uitvoerbaar zijn. Het potentieel dat aan duurzaamheidswinst gewonnen kan worden door de GWW-sector is groot. Niet alleen gaat het om grote financiële bedragen, ook de milieu-impact door het grote volume grondstoffen- en energiegebruik maakt het mogelijk om een belangrijke bijdrage te leveren aan het verminderen van de CO₂-uitstoot. Daarnaast kunnen partijen door het bundelen van kennis en creativiteit complexe ruimtelijke vraagstukken beter het hoofd bieden. Deze Green Deal maakt deel uit van de Aanpak Duurzaam GWW.

Uit de eerste Green Deal die met de sector werd gesloten leerden deelnemers dat het van belang is om in meer GWW-projecten duurzaamheidscriteria op te nemen, dat duurzaamheid beter geborgd moet worden én dat opdrachtgevers en opdrachtnemers meer betrokken moeten zijn bij de implementatie. Daarom hebben de Green Deal partijen hun ambities verwoord in vier praktische transitielijnen:

- van kosten naar waarde;
- van reactief naar proactief;
- van uniek naar uniform;
- van alleen naar samen.

De transitielijnen beogen dat in 2020 in alle relevante GWW-projecten de Aanpak Duurzaam GWW wordt toegepast, zowel in de planvorming, aanleg en aanbestedingen als in het beheer en onderhoud. De partijen verwachten hierdoor een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan het verduurzamen van de sector.

De Green Deal zou eindigen op 31 december 2020 maar is verlengd tot 1 juli 2021. Het streven is om uiterlijk in de zomer van 2021 de nieuwe Green Deal te ondertekenen.

Beoogd resultaat

Voor SD+P is deelname waardevol om kennis te verwerven en in te brengen. Dit levert geen directe bijdrage aan onze CO₂-reductie in scope 1, 2 of 3 (zakelijke reizen), maar wel aan de algemene CO₂-reductie in onze branche (scope 3 - keten).

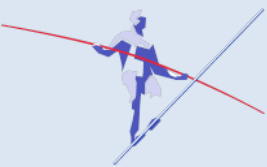
Activiteiten

We hebben deelgenomen aan diverse bijeenkomsten (meest recent: 11 februari 2021).

Budget

▪ Jaarlijkse bijdrage organisatie en bijeenkomsten	€ 2.000,=
▪ Tijdsbesteding deelnemers	P.M.

4.2 Deelname De Duurzame Leverancier

Civilink Ingenieursbureau neemt deel aan het initiatief 'De Duurzame Leverancier'.

Doel

Actieve deelname voor het opdoen en delen van kennis over mogelijkheden voor CO₂-reductie, ketenanalyses en -initiatieven binnen onze branche.

Toelichting

De Duurzame Leverancier is het platform voor organisaties die willen investeren in duurzaamheid. Het initiatief is in 2009 opgezet door Movares, Strukton, Antea Group en Sweco. Eind 2017 zijn Arcadis, RoyalhaskoningDHV, Witteveen+Bos en Fugro als partners toetgetreden en is de dienstverlening uitgebreid met de projectenfootprints (ketenanalyses) en D-Tool. Het platform ondersteunt bedrijven en opdrachtgevers bij het duurzaam opzetten van hun bedrijfsvoering en projecten. Daarbij wordt milieuverantwoord gehandeld en worden innovatieve methoden ontwikkeld om milieubelasting te verminderen. Duurzaam inkopen én voldoen aan duurzame eisen van opdrachtgevers is het uitgangspunt. De Duurzame Leverancier helpt bij het vinden van duurzame leveranciers.

Voor de deelnemers liggen contacten met leveranciers, opdrachtgevers en NGO's die werk maken van duurzame oplossingen binnen handbereik. Elk jaar organiseert De Duurzame Leverancier duurzame inspiratiesessies, onze klankbordbijeenkomsten.

Zie Duurzameleverancier.nl.

Beoogd resultaat

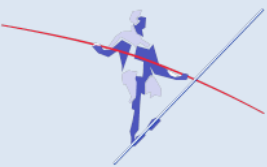
Voor Civilink is deelname waardevol om kennis te verwerven en in te brengen. Dit kan zowel een directe bijdrage leveren aan onze CO₂-reductie in scope 1, 2 of 3 (zakelijke reizen) als aan de algemene CO₂-reductie in onze branche (scope 3 - keten).

Activiteiten:

De eerstvolgende klankbordbijeenkomsten over CO₂-reductie waaraan wij kunnen deelnemen is gepland op 8 juli 2021, 14 oktober 2021 en 16 december 2021. Zie: [Duurzame Leverancier - AGENDA](#). Aan deze bijeenkomsten zal ten minste een medewerker van Civilink deelnemen.

Budget

▪ Jaarlijkse bijdrage organisatie en bijeenkomsten	€	95,=
▪ Tijdsbesteding deelnemers		P.M.

4.3 Deelname transitiepaden 'Klimaatneutrale en circulaire infra'

SD+P en Civilink nemen deel aan de bijeenkomsten van het initiatief 'Klimaatneutrale en circulaire infra' van het Ministerie van IenW, Rijkswaterstaat en ProRail.

Zie duurzame-infra.nl.

Doel

Actieve deelname voor het opdoen en delen van kennis over mogelijkheden voor CO₂-reductie, ketenanalyses en -initiatieven binnen onze branche.

Toelichting

Het Ministerie van IenW, Rijkswaterstaat en ProRail werken samen aan de uitvoering van het programma Klimaatneutrale en circulaire infraprojecten, vanuit de ambitie van IenW om uiterlijk in 2030 volledig klimaatneutraal te zijn en circulair te werken.

Dit gebeurt via transitiepaden die staan voor de werkterreinen met de meeste klimaatimpact. Samen met stakeholders uit de markt, medeoverheden (publieke opdrachtgevers) en kennisinstellingen ontwikkelen we voor elk transitiepad een roadmap waarin we de meest realistische route naar 2030 bepalen. Hierbij wordt één op één samengewerkt tussen de Routekaart Schoon en Emissieloos Bouwen en de transitiepaden Kustlijnzorg en Vaargeulonderhoud en Bouwplaats en Bouwlogistiek.

Door onze aanpak samen met de sector en met andere publieke opdrachtgevers (zoals provincies en waterschappen) te bepalen en uit te werken de roadmaps, komen we tot uitdagende en uniforme inkoopcriteria, meetbare resultaten en een gezamenlijke kennisagenda. Zo werken we toe naar een klimaatneutrale en circulaire infrastructuur.

Beoogd resultaat

Voor SD+P en Civilink is deelname waardevol om kennis te verwerven en in te brengen. Dit levert geen directe bijdrage aan onze CO₂-reductie in scope 1, 2 of 3 (zakelijke reizen), maar wel aan de algemene CO₂-reductie in onze branche (scope 3 - keten).

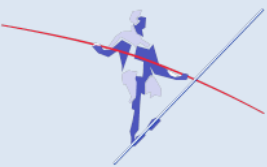
Activiteiten

Deelname aan de bijeenkomsten.

Recente deelname: 15 april 2021: Startbijeenkomst 'Gezamenlijke verkenning naar invulling klimaatneutrale en circulaire infrastructuur'.

Budget

▪ Jaarlijkse bijdrage organisatie en bijeenkomsten	€	Geen
▪ Tijdsbesteding deelnemers		P.M.

5. Oppakken nieuwe initiatieven en participaties

Naast de initiatieven waarin we al participeren of waaraan we deelnemen, kijken we steeds naar kansen waaraan we met SD+P en Civilink een bijdrage kunnen leveren. In dit hoofdstuk beschrijven we initiatieven die we komend jaar willen nemen en participaties die we nader onderzoeken en waarin we een rol willen spelen.

5.1 Green Deal Duurzaam GWW 3.0

Zoals we in hoofdstuk 3 beschreven, ondertekende SD+P in 2017 de Green Deal Duurzaam GWW 2.0. Deze eindigt op 1 juli 2021. De betrokken partijen zijn nu in gesprek over de voortzetting van de Green Deal in een versie 3.0 of een andere geschikte vorm. Aandachtspunten daarbij zijn:

- Meer aandacht voor duurzaamheid in vroege projectfasen (meeste winst te behalen);
- Meer aandacht voor duurzaamheid bij beheer en onderhoud;
- Verdere concretisering van de Aanpak DGWW en ontwikkelen hulpmiddelen;
- Een betere monitoring van resultaten en effectiviteit van de aanpak Duurzaam GWW;
- De vrijblijvendheid deels wegnemen door het maken van heldere afspraken voor deelnemers op onderdelen van de Green Deal.

Het streven is om uiterlijk in de zomer van 2021 de nieuwe Green Deal te ondertekenen.

Voor Civilink en SD+P is deelname waardevol om kennis te verwerven en een bijdrage te leveren. Dit levert geen bijdrage aan CO₂-reductie in onze scope 1, 2 of 3 (zakelijke reizen), maar wel aan de algemene CO₂-reductie in onze branche (scope 3 - keten).

<i>Verantwoordelijke</i>	: <i>Managementteam</i>		
<i>Budget</i>	: <i>Bijdrage nog niet bekend</i>	€	<i>P.M.</i>
	<i>Benodigde tijd deelname medewerkers</i>	€	<i>P.M.</i>

5.2 Werkgroep 'Bijdragen aan CO₂-reductie als projectmanager en adviseur'

Voorstel om samen met VINU Consult een werkgroep te starten met als doel kennisuitwisseling en het vormgeven van ideeën op welke wijze we als extern projectmanager en adviseur kunnen bijdragen aan CO₂-reductie in de projecten en opgaven waaraan we werken.

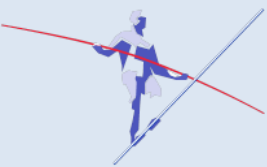
<i>Verantwoordelijke</i>	: <i>Managementteam</i>		
<i>Budget</i>	: <i>Kosten organisatie en vergaderingen</i>	€	<i>P.M.</i>
	<i>Benodigde tijd deelname medewerkers</i>	€	<i>P.M.</i>

5.3 Het nieuwe rijden

'Het Nieuwe Rijden' is al enige tijd bekend als initiatief om automobilisten bewust te maken van de invloed die zij kunnen hebben op het beperken van de milieugevolgen en CO₂-uitstoot. In 2020 hebben we onze medewerkers al geïnformeerd met een brochure. We zullen blijven bijdragen aan dit initiatief door met enige regelmaat naar onze medewerkers en de medewerkers die we inhuren aandacht te besteden aan het nieuwe rijden. Onder andere door het verspreiden van een brochure en tips en door hier in onze bureau-overleggen aandacht aan te besteden.

<i>Verantwoordelijke</i>	: <i>Managementteam</i>		
<i>Budget</i>	: <i>Interne communicatie</i>	€	<i>Geen.</i>

5.4 Leveranciers vragen naar duurzaamheidsbeleid

Civilink en SD+P maken gebruik van een groot aantal leveranciers. Naast de facilitaire leveranciers, gaat het vooral om bureaus en ZZP'ers die ons kennis en capaciteit leveren. Zeker voor ZZP'ers geldt dat we vanuit de Wet DBA geen instructies kunnen geven over hoe zij hun werk uitvoeren. Wat we wel kunnen doen is duurzaamheid en CO2-reductie in hun eigen bedrijfsvoering op de kaart zetten en ze stimuleren om dit mee te nemen in de beslissingen. In 2021 zullen we naar deze bureaus en ZZP'ers communiceren welk belang Civilink en SD+P hechten aan duurzaam ondernemen, verwijzend naar de ISO 14001 en de CO2-Prestatieladder, en vragen welke initiatieven en maatregelen zij nemen.

Verantwoordelijke : Managementteam

Budget : Geen aanvullende kosten

6. Ondertekening directie

Datum: 1 juni 2021

ing. R. Dreef

Algemeen directeur

Civilink Ingenieursbureau en SD+P Management en advies